

To i spann – snipp, snapp, snute...

Mens Eric Mills er på kurs, ligger sjuåringen Brisco parat i bilen – med alt redningsutstyr tilgjengelig. Sist lette de etter en mann midt i sauesankingen: – Løs hund og sau er et problem. Likevel lot jeg Brisco finne den savnede med et fantastisk flott frisøk. Han var jo på jobb og overså alle sauene!

Livet er mer

Tips oss om utenomfaglige aktiviteter på telefaks 23 10 90 40 eller e-post: tidsskriftet@legeforeningen.no

Fastlegen fra Etne utenfor Haugesund og fuglehunden Brisco er utdannet i alle tre kategorier som organisasjonen Norske Redningshunder tilbyr: lavinesøk om vinteren, søk i skog og mark på sommerstid, samt ruin- og katastrofesøk i inn- og utland.

– Vi blir utkalt på kort varsel og til alle døgnets tider. Det er alltid politiet som ber om assistanse, eventuelt kanalisert gjennom Utenriksdepartementet, forklarer Mills som hittil bare har vært på oppdrag innenlands. Til gjengjeld har leteaksjonene vært mange, siden 1995 da matfar fattet interesse for saken på en stand der Norske Redningshunder informerte om virksomheten.

Mental pleie

Om lag 100 norske hunder og deres eiere er godkjent til ettersøkning vinter og sommer, mens bare et titall står på utkalingsliste for internasjonal beredskap. Like etter 11. september 2001 ble Eric Mills og Brisco godkjent for ruinsøk.

Utdanningen tar fra 1–3 år, og det kreves regodkjenning annethvert år (les mer: www.norske-redningshunder.no). – Opplæringen er krevende, både for meg og hunden. Den fordrer kunnskap om naturforhold, bekledning, kart og kompass. Vi skal kunne være ute i ett døgn om gangen, i all slags vær. Det betyr full oppakning, men også visshet om at vi kommer lettest til målet ved å utnytte hundens egenskaper, sier Mills.

I opplæringen spiller man på jaktinstinktet. Samtidig understreker han at hunder som viser aggressivitet, blir luket bort. – Hunden må også være psykisk sterk. Det er særlig viktig i jordskjelv- eller rasområder, hvor dyret skal lete blant mennesker som signaliserer fortvilelse og redsel.

Hundeførerne får ingen økonomisk kompensasjon for innsatsen, utenom kjøregodtgjøring. – For meg handler dette mest om spenning, om å være glad i natur og fysisk aktivitet, om mental pleie og å prøve ut grenser! fastslår Briscos stolte eier. Da de to ble godkjent til ruinsøk i 2001, var det første

Brisco og Eric Mills skiller sjelden lag, men er alltid beredt til søk i inn- og utland. Foto K. Ronge

gang i historien at en engelsk springer spaniel passerte nåløyet.

Gøy å lete

Det som driver hunden, er utsikten til belønning. Den skal oppleve funnstedet som 17. mai og julaften på én gang: – Brisco bryr seg ikke om at Per eller Pål er borte. Han vil finne en ball eller pølsebit, og oppfatter savnede som «godbitautomater», med muligheter for lek og moro.

– Siden hundene blir mentalt utslitt av å være på oppdrag, trengs det flere hunder i et søk, forklarer Eric Mills. – Avhengig av rase kan de holde konsentrasjonen oppe i halvannen time. Er de i fjellet på en ordinær tur, kan de derimot springe uavbrutt i fem timer uten å bli slitne.

Under leteaksjoner har man sjelden klær eller andre gjenstander fra savnede tilgjengelig. Derfor er det mest hensiktsmessig at

hunden slippes ut i terrenget før det preges av spor fra redningspersonell. – Brisco synes det er gøy å finne flest mulig fordi han er lært opp til å forbinde alle mennesker med en mulig gevinst. Lavinesøk er enklere. Da vet hunden at han skal søke under snøen, og løper gjerne mellom beina på mann-garden, utdyper han.

Hunden utnytter sansene på en svært overbevisende måte. Den bruker vindretningen, men kan også finne et menneske som ligger to meter under snøen på et område på størrelse med en fotballbane. – Repertoaret er imponerende. Hvis ferten er god, kan Brisco plukke ut folk på en kilometers avstand, sier Mills.

Søk etter omkomne

Leteaksjoner i vinterfjellet er risikable. Enkelte ganger har rasfaren vært så stor at redningsledelsen har besluttet at bare de firbente kan sendes inn i området.

Hittil har Brisco og hans fører vært med i flest søk på bar mark. De var i Baneheia i Kristiansand i 2000, der de lette i fem timer uten resultat etter jentene som senere ble funnet drept. Påkjenningen ved å finne den eller de som er savnet, kan være stor for alle som deltar.

– I leteaksjoner er jeg først og fremst hundefører, men det kan være en fordel at jeg er lege når den savnede er funnet, også for å bistå hjelpekorpsset, sier han.

Når politiet kaller ut redningshunder, er det sjelden til kriminalsaker. Politiet disponerer egne likhunder, som trenes opp med døde griser iført menneskeklær. Men også ved andre leteaksjoner kan den savnede være omkommet. Derfor har Eric Mills henvendt seg til helsemyndighetene og bedt om å få låne et dødt menneske.

– Bare én trening vil være nok for at hundene har lært å identifisere lukten. Hittil har svaret uteblitt, selv om jeg forsikrer at vi skal utføre søket på en etisk riktig måte.

– Kari Ronge, Tidsskriftet
kari.ronge@legeforeningen.no